

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

Tételcímek a fővárosi és megyei kormányhivatalok által szervezett középszintű szóbeli vizsgára (2019)

IRODALOM

MŰVEK A MAGYAR IRODALOMBÓL I. KÖTELEZŐ SZERZŐK

1. Petőfi Sándor *Felhők* című ciklusának motívumai és képi világa
2. Arany János nagykőrösi balladáinak témakörei és műfaji sajátosságai
3. Témakörök és ciklusszerkezet Ady Endre *Új versek* (1906) című kötetében
4. A próféta alakjának megjelenítése Babits Mihály *Jónás könyve* című alkotásában
5. Kosztolányi Dezső *Édes Anna* című regényének lehetséges értelmezései – két-három olvasat bemutatása
6. Önértékelő és létösszegző költemények József Attila kései költészetében (három szabadon választott vers elemzése)

MŰVEK A MAGYAR IRODALOMBÓL II. VÁLASZTHATÓ SZERZŐK

7. Csokonai Vitéz Mihály költészetének gondolati és formai sajátosságai *A magánossághoz, Az estve* és *A tihanyi ekhóhoz* című alkotásai alapján
8. A sziget toposz jelentései Jókai Mór *Az arany ember* című regényében
9. A magyar társadalom ábrázolásának írói eszközei Móricz Zsigmond a *Tragédia*, a *Szegény emberek* és a *Barbárok* című elbeszélésében
10. Az antik műfaji hagyományok továbbélése Radnóti Miklós költészetében
11. Az iskola és a kamaszkor megidézése Karinthy Frigyes *Tanár úr kérem* című kötetének karcolataiban
12. Gyermekversek? Felnőtt versek? Motívumok, versformák Weöres Sándor *Magyar etűdök* című ciklusának szövegeiben

MŰVEK A MAGYAR IRODALOMBÓL III. KORTÁRS SZERZŐK

13. A műfajok és költői formák változatossága Varró Dániel *Szívdezzert* című kötetében

MŰVEK A VILÁGIRODALOMBÓL

14. Homérosz: *Odüsszeia* – Odüsszeusz mint antik hőstípus
15. A példázat műfaja az *Újszövetség* evangéliumaiban (három történet értelmezése)
16. Mitológiai hagyományok Gabriel García Márquez *Száz év magány* című családregényében

SZÍNHÁZ ÉS DRÁMA

17. A tragikus végkifejlethez vezető tettváltás-sorozat elemző bemutatása William Shakespeare *Rómeó és Júlia* című tragédiájában
18. Éva szerepei és alakváltozatai Madách Imre *Az ember tragédiája* című drámai költeményében

AZ IRODALOM HATÁRTERÜLETEI

19. A nyomozó alakja Arthur Conan Doyle Sherlock Holmes történeteiben – egy-két novella elemzése alapján

REGIONÁLIS KULTÚRA ÉS HATÁRON TÚLI IRODALOM

20. Egy, a tájhoz, régióhoz, településhez kötődő jelentősebb kulturális intézmény bemutatása (pl. színház, múzeum, rendezvénysorozat)

MAGYAR NYELV

KOMMUNIKÁCIÓ

1. A beszéd mint cselekvés, a beszédaktusok
2. Tájékoztatás és véleményközlés a tömegkommunikációban
3. A szóbeli és írásbeli kommunikáció hasonló és eltérő vonásai

A MAGYAR NYELV TÖRTÉNETE

4. A nyelvi változás és a nyelvi állandóság jelenségei példákkal
5. Az Ómagyar Mária-siralom szövegének nyelvi sajátosságai
6. A magyar szókészlet rétegei (ősi örökségünk, idegen eredetű szavaink)

EMBER ÉS NYELVHASZNÁLAT

7. Az e-kommunikáció jelenségei és nyelvi jellemzői
8. Csoportnyelvek, rétegnyelvek nyelvi jellemzői
9. Egynyelvű szótárak

A NYELVI SZINTEK

10. A morféma szerepe a szóalak felépítésében
11. Az egyszerű mondat, a mondatrészek

A SZÖVEG

12. A szövegfonetikai eszközök és az írásjelek összefüggései
13. A szöveg szerkezete: cím, bekezdés, tömb
14. Szövegtípusok kommunikációs, szerkezeti, nyelvi jellemzői

A RETORIKA ALAPJAI

15. Az összefoglalás funkciója és típusai (vázlat, tartalmi kivonat)
16. A nyilvános beszéd nyelvi és viselkedésbeli kritériumai
17. A szónoki beszéd megszerkesztésének folyamata

STÍLUS ÉS JELENTÉS

18. Az egyjelentésű, a többjelentésű és az azonos alakú szavak
19. A társalgási stílus ismérvei és minősége
20. A metaforikus jelentés